

Livada... lui Igor Larin, chiar dacă ne face să râdem, nu bucură pe nimeni, dar ne previne asupra percolului de a distruge - fie și numai prin indiferență - tot ce este mai frumos în noi: nevoia de imaginar. Forța pe care o are asupra-ne acest spectacol se iscă din nouitatea lecturii

scenice, valabilă și extrem de coerentă, cu toate abaterile de la forma inițială a textului.

Actorii îl urmează cu încredere pe creator în acest demers, reușind performanța muncii de echipă, în care esențial este nu amănuntul, ci asamblarea perfectă a păr-

ților constitutive. Astfel, fiecare și-a rostuit micul său teritoriu până când întregul angrenaj a început să funcționeze perfect.

Marinela Tepuș

O comedie oarecare?...

O noapte furtunoasă

Împlinirea a 120 de ani de la premiera absolută a piesei **O noapte furtunoasă** a declanșat un nou val de interes pentru întruparea scenică a unui text nu numai valoros, dar și plin de dificultăți pentru aceia care își (mai) permit "luxul" să le observe. Așa se face că piesa care, cu ani în urmă, a cunoscut înfățișări de referință la Teatrul de Comedie și la Teatrul Odeon, a văzut din nou lumina rampei, la începutul stagiunii actuale, în spectacolul produs de SMART și Odeon, sub semnătura regizorului Mihai Măniuțiu, iar din februarie se joacă și la Teatrul de Stat din Oradea, peste numai o lună urmând să fie reluată și la Teatrul Național din Craiova.

Spectacolul orădean își propune de la început să ne șocheze printr-o ambianță vădit contemporană, căci locuința lui Jupân Dumitrache este o vilă de proaspăt pricopsit (amintind sârgul "milionarilor de carton"), ale cărei ziduri sunt strașnic vegheate de sârmă ghimpată, girofaruri galbene (în tonul geloziei eroilor), semnale de alarmă năucitoare ș.a.m.d. În mijlocul scenei, un pat imens, veritabil personaj, înconjurat și el de beculețe(!) și care va pune un accent violent pe substanța "erotică" a conflictului. Dar elementul cel mai șocant din acest decor este un W.C. "țărănesc", de unde Jupân Dumitrache va asculta celebra lectură a zianului sau unde fugăritul Rică va găsi adăpost în fața furiei dezlănțuite a celor trei urmăritori. Regizorul Ion Ciubotaru, care a conceput totul în acest spectacol, în afară de costume, mărturisea în preziua premierii (zianul "Vest") că de mult aștepta momentul apropierei de Caragiale, cu donița ca, la rândul său, să-l apropie pe ilustrul comediograf de noi, cei din sală. Acum, dacă dânsul consideră că prin această lectură regizorală s-a apropiat cu adevărat de Caragiale este o problemă care-l privește direct și personal. Pe noi, însă,

mărturisim că nu ne-a făcut să aflăm lucruri noi despre piesă și autor, și nici n-am recunoscut rafinamentul comic și vioiciunea incendiară din scenele-cheie ale acestei capodopere. În ciuda cătorva intenții remarcabile legate de exploatarea caracterelor și a relațiilor dintre personaje, puse cu precădere sub semnul echivocului (frivolitatea Vetei, micile ticăloșii ori de atentatele lui Spiridon la grațiile Ziței ș.a.m.d.), reprezentația nu reușește decât arareori să suscite interes în sală. Reușitele se fac simțite mai ales în unele scene de intimitate dintre Veta și Chiriac, în momentele "capturării" lui Rică Venturiano sau în hârjoana ușor perfidă a lui Spinidon.

Eforturile impresionante ale interpreților de a conferi haz și credibilitate reprezentației sunt minate de un joc mult prea descoperit, explicativ, apăsător, dar tolerat de regie în dauna subtilității și a firescului. Este greu de înțeles, de pildă, de ce sunt lăsate unele personaje să dispară din scenă la propriu și la figurat în acel W.C. care își epuizează repede efectul comic, de ce Venturiano nu nimerește întâmplător în dormitorul Vetei, ci intră ca un prieten vechi al casei, de ce Zița, în interpretarea unei actrițe deloc lipsite de farmec natural, este obligată să împrumute o stridentă voce bariton-ală și un mers scâlâmb, sau de ce natura comică a partiturii lui Venturiano tinde să se salveze prin... chiloții

Mariana și Dorin Presecan

acestuia, vopsiți în roșu, galben și albastru (poate singura imagine legată de personaj, care rămâne în memoria spectato-rilor...).

Și, cum nedumeririle de acest fel amenință să întunece serios bucuria momentelor reușite (însoțite la premieră de aplauze) ale spectacolului, care a marcat cea de-a șasea premieră a stagiunii orădene, putem conchide că noua versiune scenică a piesei **O noapte furtunoasă**, în viziunea tânărului regizor Ion Ciubotaru, a ratat șansa unei "sărbători" Caragiale, dezvăluindu-se publicului ca o comedie oarecare.

Ion Parhon

O NOAPTE FURTUNOASĂ de I.L. Caragiale • TEATRUL DE STAT din ORADEA • Data reprezentației: 11 februarie 1999 • Regia, decorul și ilustrația muzicală: Ion Ciubotaru • Costumele: Amalia Judea • Distribuția: Doru Fărte (Jupân Dumitrache), Ion Abrudan (Nae Ipingscu), Petre Panait (Chiriac), Sebastian Lupu (Spinidon), Dorin Presecan (Rică Venturiano), Elvira Platon Rîmbu (Veta), Mariana Presecan (Zița), Tiberiu Covaci (Ghiță Țircădău).